

Ημερίδα για τα Αρχαία Λατομεία
της Πάρου
16 Νοεμβρίου 2019

Ψηφιακή Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς

Αναδυόμενες Τεχνολογίες από την Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση ως την Ανάδειξη

Γιώργος Καρυδάκης

Intelligent Systems
research lab

University of the Aegean
Department of Cultural
Technology & Communication

ΑΘΗΝΑ
Έρευνα & Καινοτομία
Τεχνολογίες Πληροφορίας

Γιώργος Καρυδάκης

Επίκουρος καθηγητής
Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας &
Επικοινωνίας Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Συνεργάτης
Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών &
Μηχανικών Υπολογιστών (ΕΜΠ)
Ερευνητικό Κέντρο «ΑΘΗΝΑ»

- ~70 άρθρα σε περιοδικά και συνέδρια
- ~1500 αναφορές, h-index 20
- ~15 ερευνητικά έργα

Ερευνητική Ομάδα Ευφυούς Αλληλεπίδρασης

i-Lab

Εργαστήριο Ευφύων Συστημάτων

Συντονιστής Ομάδας
Γιώργος Καρυδάκης

3 Μετα-Διδάκτορες
6 Υπ. Διδάκτορες

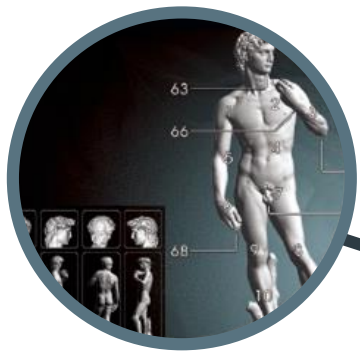
Δραστηριότητες Ομάδας

Πολιτιστικό Περιεχόμενο

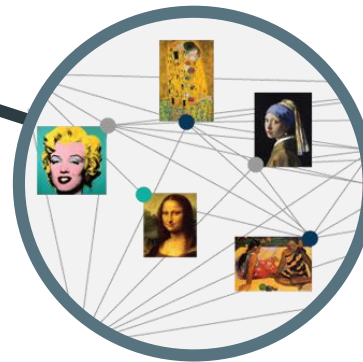
Πολιτιστικό Περιεχόμενο & Διαχείριση

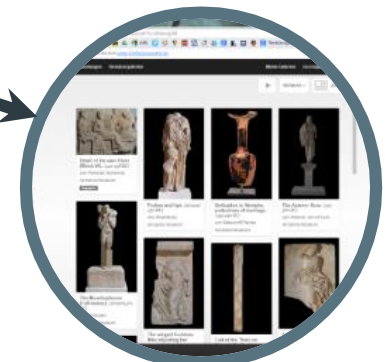
Ψηφιοποίηση &
Τεκμηρίωση

Αποθήκευση &
Διαχείριση

Διασύνδεση &
Διαμοιρασμός

Ανάδειξη &
Επανάχρηση

Ψηφιακό Περιεχόμενο

Οτιδήποτε υπάρχει σε **ψηφιακή μορφή**, παρέχει **πληροφορία** και προσπελάζεται με τη βοήθεια **υπολογιστή**.

- Ψηφιοποιημένο (διαφορετικά μέσα)
  - Κείμενο
  - Εικόνα
  - Ήχος
  - Τρισδιάστατα αντικείμενα
- Ψηφιακό (born digital)
- Διαφορετικές πηγές

Ανάδειξη της Πολιτιστικής Πληροφορίας

Δημιουργία εφαρμογών που περιλαμβάνουν την **αλληλεπίδραση** του χρήστη με το μνημείο, χώρο ή πολιτιστικό αντικείμενο με πολλαπλά μέσα.

- Ψηφιακές ξεναγήσεις
- Διαδραστικά ερμηνευτικά μέσα
- Επίγνωση ροής και ενδιαφέροντος επισκεπτών
- Εκπαιδευτικές βιωματικές εφαρμογές
- Wearable συσκευές
- ...

Ψηφιοποίηση & Τεκμηρίωση

Ψηφιοποίηση & Τεκμηρίωση

Ο πλούτος της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της χώρας μας δεν έχει αποτυπωθεί επαρκώς σε ψηφιακή μορφή.

- Ιδιαιτερότητα πληροφορίας
- Τεράστιος όγκος αντικειμένων
- Άυλη κληρονομιά
- Νέες μέθοδοι ψηφιοποίησης

3D Σάρωση

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η **3D σάρωση**, όπου με χρήση φωτογραμμετρίας ή Point Cloud αποτυπώνονται υφές και υλικά με μεγάλη λεπτομέρεια

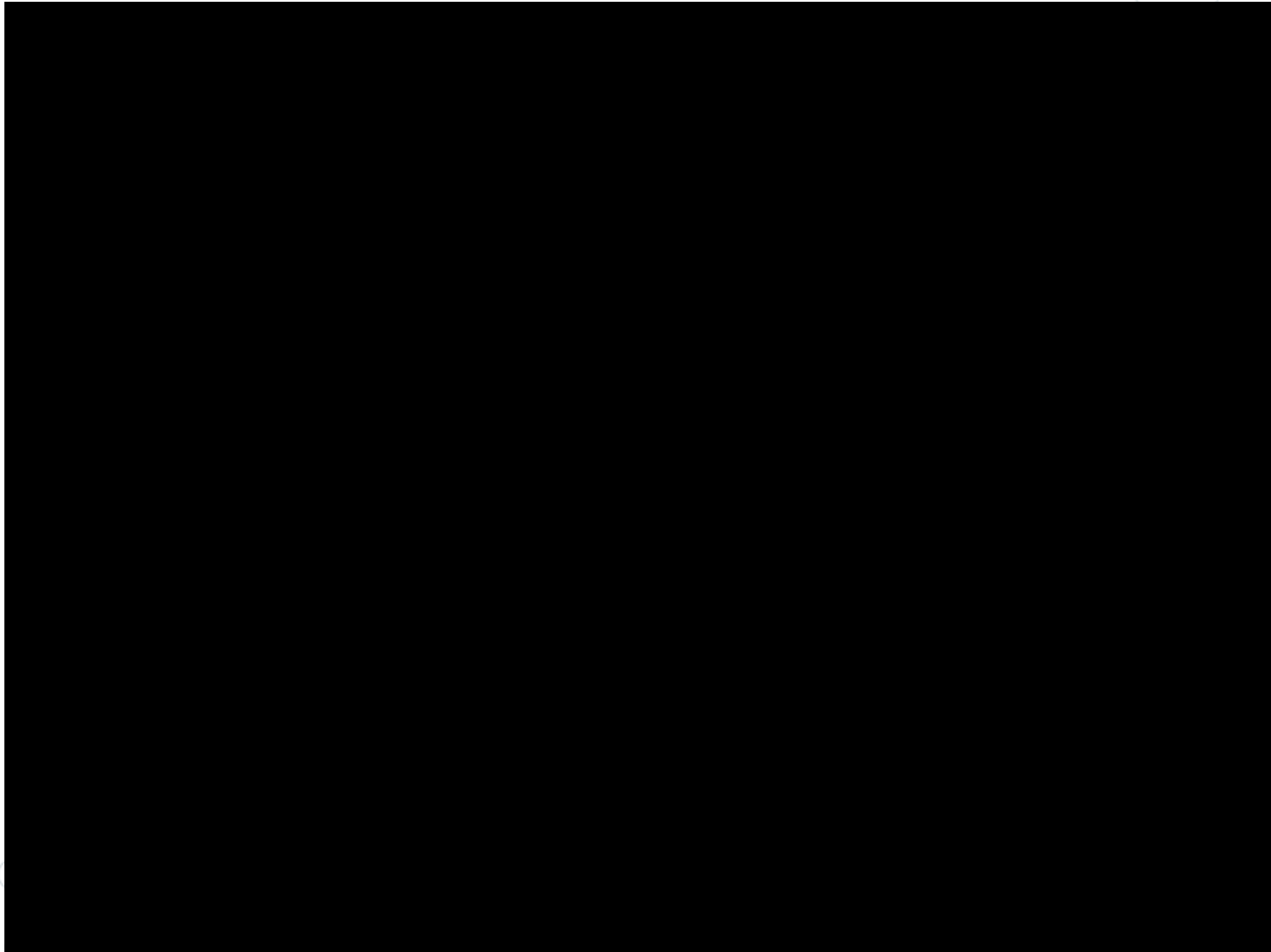
Σάρωση κτιρίων

Σάρωση μικρών αντικειμένων

3D Σάρωση

Άλλες Τεχνολογίες Καταγραφής

ήχος

Binaural microphone
Καταγράφει τον ήχο σε
“τριδιάστατη” μορφή

εικόνα

Drone

Κάμερα 360°

Αισθητήρας βάθους

Συμμετοχικές Διαδικασίες – Πληθοπορισμός (Crowdsourcing)

Πρακτική συλλογής πληροφοριών ή υπηρεσιών με εξωτερική ανάθεση καθηκόντων σε μία μεγάλη ομάδα ανθρώπων ή κοινότητας (crowd)

- Εμπλουτισμός περιεχομένου
- Ταξινόμηση στοιχείων
- Καταχώρησης geo-location
- Συνεργατικής επιμέλεια πολιτιστικών συλλογών

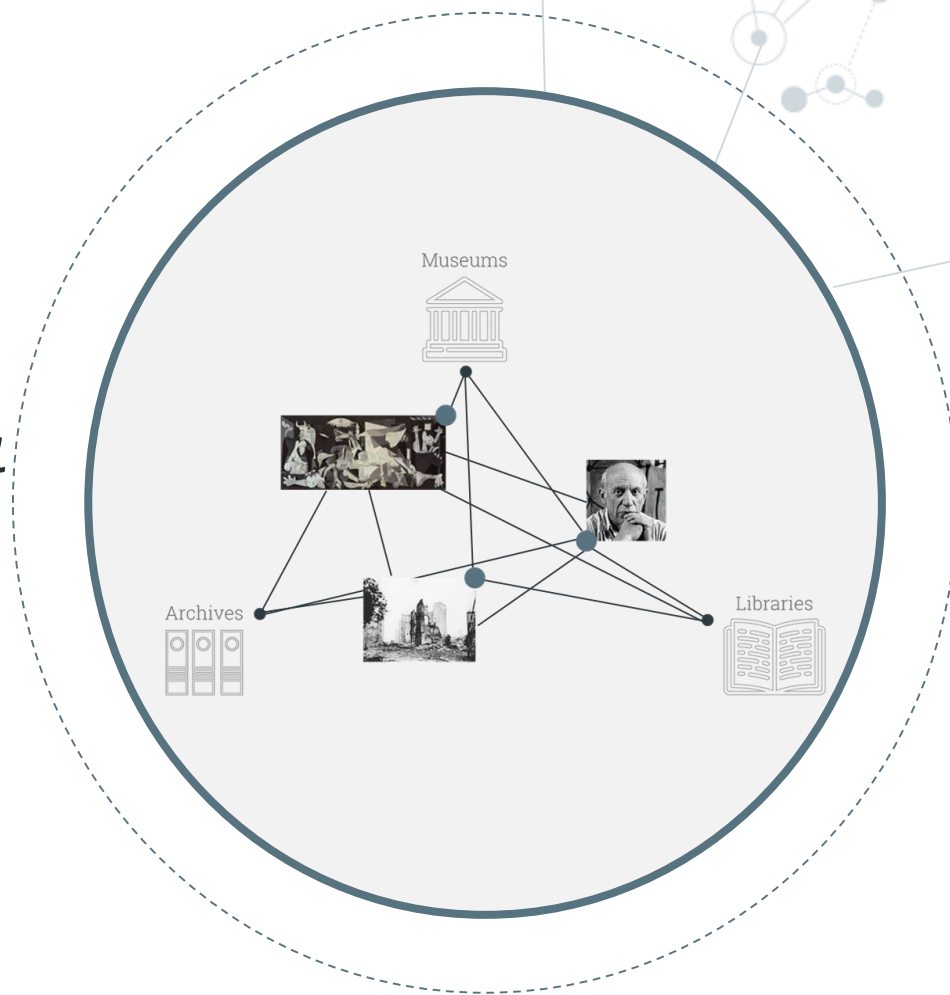
Διαχείριση Πληροφορίας

Κίνητρο Οργάνωσης & Διαχείρισης

- Προσβασιμότητα
- Διασύνδεση
- Διαλειτουργικότητα
- Εγκυρότητα
- Εμπλουτισμό

Πρότυπα Δεδομένων

Είναι αναγκαία για να επιτευχθεί μια **κοινή αντίληψη των δεδομένων**.

Τύπου προτύπων:

- δομής
- τιμών
- ανταλλαγής
- ερμηνευτικού περιβάλλοντος

Αποθετήρια

Με τον όρο αποθετήριο (repository) ορίζεται μια εφαρμογή ή ένα σύστημα **απόθεσης, οργάνωσης και διάθεσης** του ψηφιακού περιεχομένου.

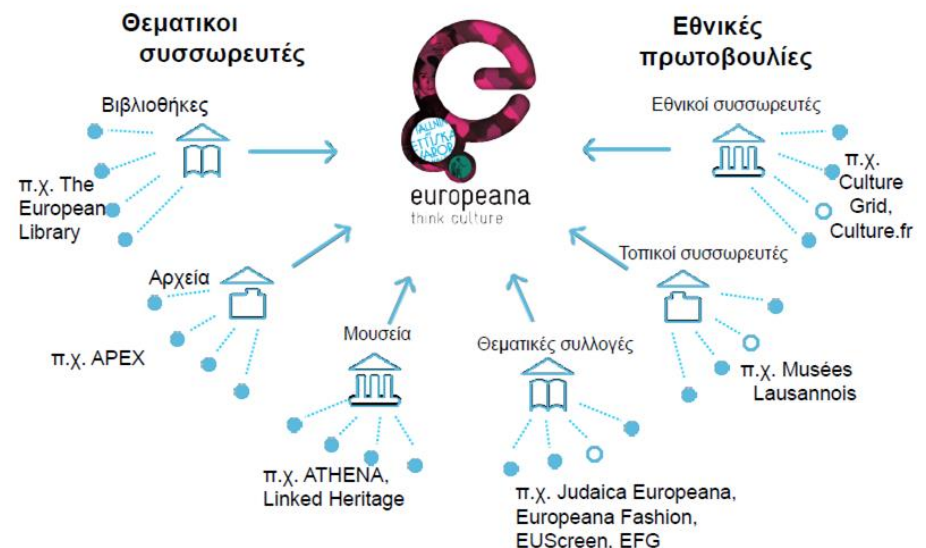
! Σκοπός είναι η συλλογή, αποθήκευση, μακροχρόνια διατήρηση και εξασφάλιση προσβασιμότητας προς το σύνολο των ψηφιακών τεκμηρίων.

Αποθετήρια

Πολιτιστικά δεδομένα **διαφορετικών φορέων** αποθηκεύονται, οργανώνονται και διατίθενται σε **τοπικά ή εξωτερικά αποθετήρια**, σε εθνικό, ευρωπαϊκό, διεθνές επίπεδο.

Η ελληνική πολιτιστική κληρονομιά στον δημόσιο ψηφιακό χώρο

Πρόκληση

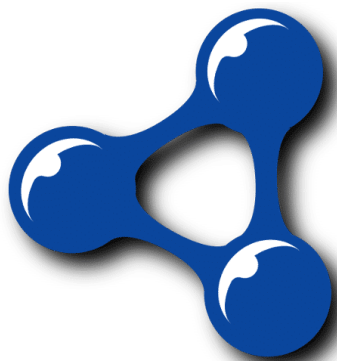
- Σημασιολογική **διαλειτουργικότητα**
- ενιαία **αναζήτηση**
- **διασύνδεση**
- ένταξη στον **σημασιολογικό ιστό**

Τεχνολογίες Σημασιολογικού Ιστού

Η πολιτιστική πληροφορία αναπαριστάται με τρόπο **κατανοητό και επεξεργάσιμο** τόσο από τους **υπολογιστές** όσο και από τους **ανθρώπους**.

Η πληροφορία αποκτά νόημα αφού αφορά σε συγκεκριμένες έννοιες και συσχετίζεται με άλλες μέσω συγκεκριμένων σχέσεων (**Οντολογίες – CIDOC CRM**)

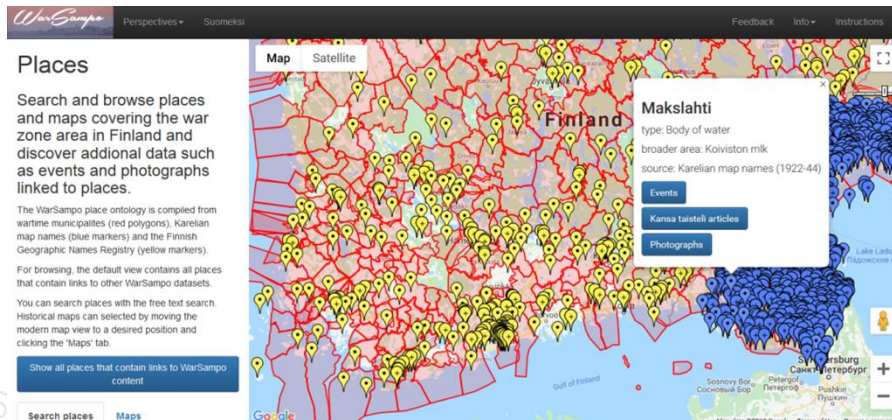
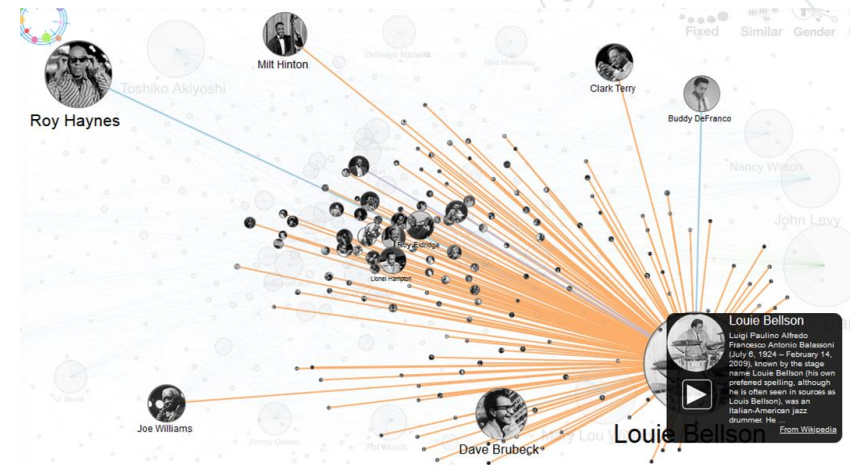
Τα δεδομένα μπορούν να διατεθούν ελεύθερα και να συνδέονται με άλλα στον παγκόσμιο ιστό (**LOD**)

Σημασιολογική Αναζήτηση & Οπτικοποίηση Δεδομένων

Παράδειγμα Linked Jazz

Παρουσίαση σχέσεων μεταξύ προσώπων, όπως προέκυψαν μέσα από προφορικές ιστορίες μουσικών jazz, και εμπλουτισμός με εξωτερικά αποθετήρια.

Παράδειγμα WarSampo (WW2)
Υποστηρίζει την δημοσίευση LOD από ετερογενή αποθετήρια της Φινλανδίας. Επιτρέπει σε ιστορικούς και το ευρύ κοινό να μελετήσουν ιστορικά στοιχεία και ιστορίες ανθρώπων.

Ανάδειξη

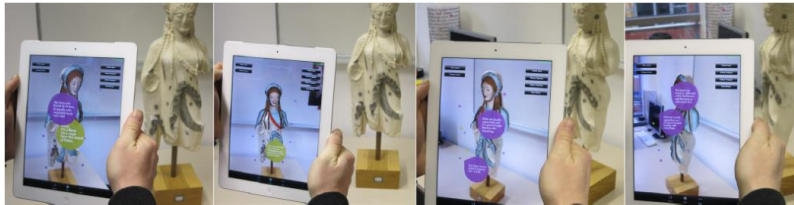
Ανάδειξη

Η σύγχρονη τάση απαιτεί από
τις εφαρμογές
ανάδειξης πολιτιστικού
περιεχομένου την
ενσωμάτωση
διαδραστικότητας ώστε ο
χρήστης να μην είναι απλός
θεατής.

Διεπαφές και αλληλεπίδραση

Οι σύγχρονες εφαρμογές πολιτισμικού περιεχομένου ενσωματώνουν λειτουργίες **εξατομίκευσης**, δηλαδή δυναμικής προσαρμογής του περιεχομένου ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του χρήστη

Η αμφίδρομη αλληλεπίδραση που ενσωματώνει μεθόδους συνεργατικότητας έχει αντικαταστήσει την παραδοσιακή και στατική παρουσίαση των εκθεμάτων στους χρήστες

Εικονική & Επαυξημένη Πραγματικότητα (VR –AR)

Virtual Reality

Επιτρέπει την καθολική εμπύθιση του χρήστη σε εικονικά περιβάλλοντα που αναπαραστούν με πιστότητα το πολιτιστικό προϊόν και τις συνθήκες λειτουργίας του.

Augmented Reality

Ενσωματώνει στην οθόνη/γυαλιά του χρήστη χρήσιμες ψηφιακές πληροφορίες ή εικόνες οι οποίες εναρμονίζονται πλήρως με το φυσικό περιβάλλον του χρήστη γύρω του.

Μέθοδοι Αλληλεπίδρασης: Παιχνίδια Σοβαρού Σκοπού & Ψηφιακή Αφήγηση

Serious Games

Επιτρέπουν την παιγνιώδη ανάδειξη πολιτιστικού περιεχομένου όπου ο βασικός στόχος της πληροφόρησης συσχετίζεται με λειτουργίες παιχνιδιού όπως βραβεία, εικονικά νομίσματα κλπ.

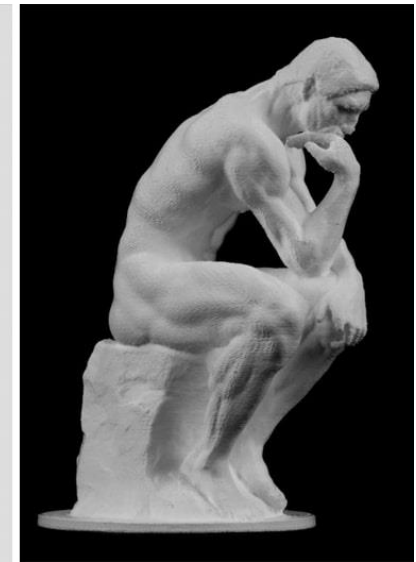
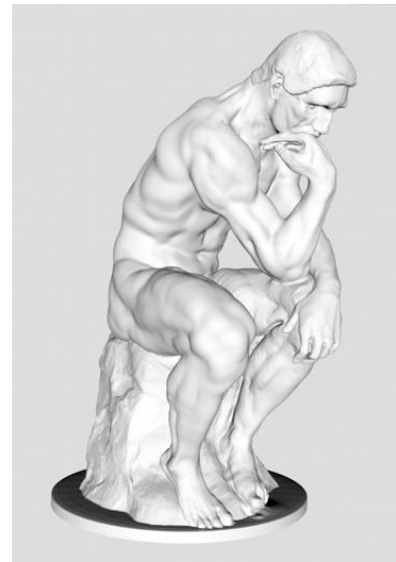
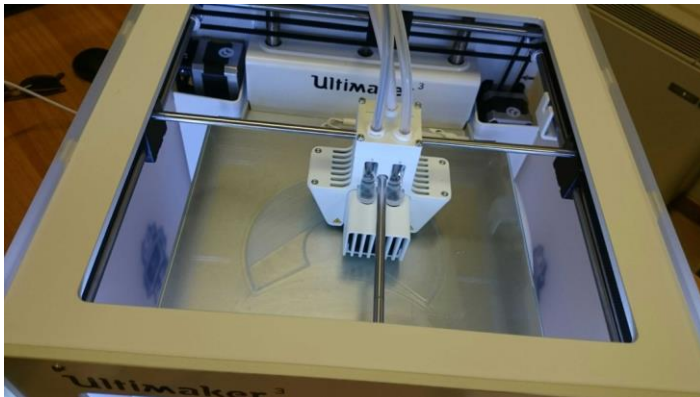

Η ψηφιακή αφήγηση (**digital storytelling**) είναι “ο συνδυασμός της παραδοσιακής προφορικής αφήγησης με τα πολυμέσα και τα εργαλεία επικοινωνίας”.

Τεχνολογίες Ανάδειξης: Τρισδιάστατη Εκτύπωση (3D Printing)

Τα τρισδιάστατα εκτυπωμένα αντικείμενα αποτελούν αναπαραστάσεις πολιτιστικών αντικειμένων, ενισχύουν την απτική αίσθηση των επισκεπτών και επιτρέπουν την απομακρυσμένη ανάδειξη περιεχομένου.

Η δική μας συνεισφορά στην ψηφιακή εποχή της Πολιτισμικής Κληρονομιάς

* **AI Technologies - Data Management** **PaloAnalytics:** Συνδρομητική πλατφόρμα ανάλυσης μεγάλου αριθμού αναφορών, εύρεσης insights και επιχειρηματικών ευκαιριών, σε πολυγλωσσικό περιβάλλον.

* **LOD - AR - Digital Storytelling in CH** **TRACCE - Στα ίχνη των περιηγητών:** Ανάπτυξη μιας καινοτόμου διάχυτης πλατφόρμας πολιτισμικών διαδρομών.

* **AR - VR - Digital Storytelling - 3D Printing in CH** Κέντρο ολοκληρωμένης ψηφιακής διαχείρισης πολιτισμικής κληρονομιάς: **CultKiosk Project**

Ευχαριστώ!

e-mail

gcari@aegean.gr

site

www.ii.aegean.gr

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ
Έρευνα & Καινοτομία
Τεχνολογίες Πληροφορίας